

Zabavno - humoristična nedeljska priloga „Dnevu“.

Konec albanske burke.

Šepetalec: „Od kod pa lete ta jajca?“ Vid: „Ljudje so siti komedije, gospod Berchtold.“

Volitve v Laškem trgu.

Pod griči Laški trg
na Štajerskem stoji,
tam čuj: švrk, švrk,
oj, kaj se tam godi?

Tam vladal je nemčur
in kradel je denar,
kakor dihur —
saj to je znana stvar.

Pa prišli so ljudje
odprli so cevi —
o je, o je, —
to ga hladi, hladi!

Zdaj skače sem in tja
celo slovensko zna:
»O prmejduš,
o to je tuš,
o prmejduš,
o to je tuš!«

Ljuba Neža!

Ti si že večkrat pokukala v kako vas
in koga zbodla s svojim bodečim obrazom,
tudi svoj pikri nosek, si vtaknila že marsi-
kam, kjer ga je bilo že zdavnaj treba, tudi
v našo Šmarijo si že enkrat pogledala in si
videla, kaj je pri nas slabega, ampak pogo-
vora, ki si ga slišala na koru dne 21. t. m.
pa le nisi slišala, zato ti moram jaz stvar
malo pojasniti, ker sem bil priča, ko sta se
pogovarjala gosp. župan in Lojzek. Pogo-
vor je bil sicer strogo zaupen, ker pa ima
naš župan precej trda ušesa, se je dalo vse
dobro razumeti. Jaz sem se delal seveda,
kakor da bi molil, kar pa ni greh, če se po-
misli, kolikokrat duhovni gospodje molijo
in na druge stvari mislijo. Torej poslušaj:
Lojzek je vedel, da je hodil sedanji gospod
župan križev teden vedno za procesijo,
dokler ni bil župan. Letos ga pa ni bilo.
Zato ga je vprašal Lojzek: »Zakaj pa vas
ni bilo za procesijo?« — »Zato ker nimam
para«, se je odrezal župan.

V zamorski vasi.

Gospodična: »Ali ste vi pod
kožo beli?«

Zamorec: »Seveda, v tem se raz-
likujemo od Kranjcev...«

Brzjavka.

Ljuba Neža!

Kakor se poroča, je brzjavil princ Wied že v začetku svojega bivanja v Albaniji nekemu svojemu prijatelju na Pruskem: Veni, vidi, švici! (Prišel, videl, švic-al sem!)

Burši v Mariboru.

(Die Wacht am Rhein).

O domovina, bod' pri mir,
ob Dravi vahta kanonir,

in če že vse na tleh leži,
še krepka straža tu stoji.

CATULLE MENDES:

Vprašanja.

S klobukom na glavi in s palico v roki je stal Sylvere d' Espagnac pripravljen za sprehod. Nazadnje se je pogledal ta — res lepi človek v zrcalo in je začel izpraševati slugo z nekakim nemirom:

»Justin! Kako se imenuje?«

»Klarisa, gospod!«

»Priimek?«

»Madame de Villeroze.«

»Naslov?«

»Baronica!«

»Stara?«

»Okoli trindvajset let.«

»Poročena?«

»Mislím, da je vdova.«

»Kje stanuje?«

»V ulici de Penthievre št. 17.«

»Katero nadstropje?«

»Drugo, prosim.«

»Torej ponovimo: baronica Klarisa de Villeroze, 23 let stara, vdova, stanuje v ulici de Penthievre št. 17 v drugem nadstropju.«

»Da, gospod!«

»Dobro. Torej poslušajte, Justin, imejte pripravljene moje stvari, ako bo baronica zadovoljna, se odpeljem z njo še danes v Italijo.

Nato je stopil Sylvere d' Espagnac iz sobe, odšel je po stopnicah in ko je stopil k vozu, je rekel kočijažu:

»Ulica de Penthievre št. 17 — toda hitro.«

* *

Že tri leta se je vsako jutro ponavljal ta prizor, z enako resnostjo, brez izpremembe.

Na vprašanja svojega gospoda mora Justin odgovarjati ime, priimek, stan, starost in naslov kake naravnost izmišljene ženske. Pri tem se mu ni treba posluževati kakih spominov, nasvetov, ali zvijač. In Sylvere hiti takoj iskat označeno osebo oz. njeno stanovanje. Vselej je zelo žalosten, ko mu hišnik čisto naravno pove, da take osebe sploh ne pozna.

Zakaj taka neumna komedija, bi vprašal marsikdo? Zato, ker je bil Sylvere d' Espagnac utrujen od raznih ljubezenskih dogodkov in vsakdanjimi stvarmi, ki jih je lahko že v naprej videl. On bi rad svojo srečo sprejel od najboljši čudnega slučaja, takega nenavadnega slučaja, da bi se razvnel.

Ali je res upal da nekako soglasje med usodo in med slugovo domišljijo provzro-

či, da se nekega dne sreča z zanj določeno ljubečo, ali njemu usojeno ženo?

Da! In ta sen mu je bil tem ljubši, čim bolj je bil neverjeten.

Niti krasne posvetne žene, ki nikoli ne odrečejo ljubezni, niti lepe svetnice, ki se le včasih udajajo sladkostim greha, ga niso mogle odvrniti od njegove čudne misli. Med onimi, ki hrepene po možeh, je bilo nekaj takih, ki so ga vabile z nasmehi in pogledi, ki dajejo nežna znamenja, naj bi se jim človek približal. Hrepenenje! Samo hrepenenje!

Ko je vsako jutro pregledoval naslov, ki mu ga je dala nejzčrpljiva domišljija njegovega sluga, je čutil zopet in zopet nekako tesnobo v srcu.

Voz se je ustavil.

Ko je stopil Sylvere navzgor po stopnicah, se je nehote vznemiril. Stopal je s počasnimi koraki, da bi s tem oddaljil trenutek krutega odgovora, na katerega se je, žalibog, že preveč privadil.

»Ali stanuje tu madame de Villerose?«

»Prosim, ravnokar je doma.«

»Kaj?« je vzkliknil in srce mu je začelo silno tolči. »Ampak ne! Vi ste slabše slišali. Rekel sem: madame de Villerose!«

»Da, da!«

»Baronica Klarisa de Villerose.«

»Da, da, prosim.«

»Mlada dama, nekako triindvajsetletna.«

»Da, mislim, da!«

»Ki je vdova.«

»Da, že dve leti.«

»In stanuje v drugem nadstropju.«

»Da, seveda, v drugem nadstropju.«

Letel je navzgor, preskakoval je po štiri stopnice, zazvonil je in ne da bi se dal prigrasiti — je odprl vrata — še ena vrata — planil je v budoir in je padel brez sapa pred noge mladi presenečeni dami.

ni žaliva ali zvišča
iskrino oznaneno nospo

Ker je bila plavalasa in razkošno krasna — slučaj si je dobro izbral in se ustavil na pravi poti — mu ni niti prišlo na misel, da bi se dvignil.

Kake besede je govoril. S kako nepremagljivo strastjo ji je pripovedoval o svojih drznih nadah — in to ne le z besedami, ampak tudi z tokami. To je nepopisno. Madame de Villerose, ki ji je pripovedoval natančno zgodovino svojih uresničenih sanj, je takoj razumela, da bi bila nespametna, ko bi se ne podala prostovoljno do zadnje točke tej igri usode. Morebiti je

bila ena iz onih, ki se navadno zelo slabo branijo prošnjam klečečih mladih mož.

In bil je res občudovanja vreden slučaj, da danes Justin ni zastoj pripravil njegovih stvari. Zvečer sta odpotovala.

Spoznala sta oba Sylver in Klarisa ljubke, tihe sprehode v gondoli po Benetkah, pod neizmernim lazurnim nebom, in razkošne večere v Neapolju, ko sta se držala zvečer v objemu na balkonu in v mraku se je dvigal mogočni plamen iz Vezuva do zvezd kakor velik čarobni steber.

Sylvere je pil ljubezen in je bil omamljen čim dalje bolj, bil je popolnoma srešen. Razžalostil se je šele, ko mu je Klarisa nekega dne zjutraj rekla:

»Kaj? Vi se hočete vrniti v Pariz? No, kakor hočete, moj dragi! Toda obljubite mi, da takoj odpustite Justina iz službe! Da, in dajte mu dobro odškodnino, kajti zelo bi se morala stiditi in zardeti pred njim, ker je bil moj pomagač v zvijači, katero sem si iz ljubezni do Vas izmislila. Vi, moj dragi! ...

Kdo je imel največ koristi od novoustanovljene »velesile« Albanije? — Karikaturo!

A: Kaj praviš k temu, da bodo poslej v avstrijski armadi služili tudi osli?

B: Kaj dosedaj še niso?

Zaradi ene žoge.

Lepo sta živela Slovenec, Hrvat, drug drugemu rekla sta bratec in brat.

Življenjepis Janeza Cmoka

vnetega pristaša, pozneje odličnega voditelja S. L. S.

Naenkrat na sredo
en gol prileti,
Slovenec: »To gol je,«
Hrvat pa, da ni!

Tako sta se bratca
po svetu razšla,
nikdar več se nista
pogledala.

Dobra neprosvoljna šala. Prodajalke in prodajalci vkup! »Dan« je prinesel dne 16. t. m. št. 897 med »Malimi oglasi« št. 564—2 inserat, ki je sam na sebi precej dobra šala. Mi bi inserat priobčili — pa so nam muhe drž. pravnika znane, zato naj si vsak čitatelj kupi dotično številko »Dneva«.

Vinski bratec je na smrtni postelji prosil svojega prijatelja, naj mu poda kozarček vode. »Zakaj?« ga vpraša začudeno prijatelj. »Zato, ker se mora člo vek pred smrtjo spraviti s svojim največjim sovražnikom, je odgovoril vinski brat.

Janez Cmok in njega Špela
bila sta zelo vesela,
da je bilo vse tako,
prav po sreči in lepo.

Mladi Cmok je hitro rasel
»Saj bo kmalu krave pasel«
si je mislil Janez Cmok,
»To bo mlatil, pika, pok.«

Rad pri zibki je posedal,
sinčka je s ponosom gledal,
»Glej ga, saj se že smehlja,«
srečna Špela šepeta.

To navada je otroka,
da se smeje in se joka,
tudi mladi Janez Cmok
bil te vrste je otrok.

Vendar tudi skrbna mati,
morala si je priznati,
ker ji bilo ni povšeč,
da se joka rad preveč.

Tudi Cmokove sosede
rekle razne so besede:
»Janezek ima tak glas,
da se sliši čez vso vas.«

Tu se Janez Cmok oglasi
in jim pravi: »Le počasi,
kar se Janezek uči —
s tem se Janez proslavi.«

Ker narava se ne laže,
ona svoj talent pokaže,
za njegov izbrani stan
treba mu bo glas močan.

Kdor če novo mašo peti,
mora kmalu jo začeti,
on zato tako kriči,
da se glas mu okrepi.«

To sosede so verjele —
in na radost naše Špele
govorile so povsod,
»Cmokov Janez bo gospod«.

Drugi pa so se jezili
in tako so govorili:
»Kdor mogočno govori,
temu rado spodleti«.

Toda Janez Cmok ponosen,
bil je v sklepah neizprosni,
on je rekel: »Kot sem djal,
mož-beseda bom ostal«.

Janezek po hiši skače,
išče razne si igrače
in kar najde, kár dobi,
vse se mu cerkveno zdi.

On rad moli, poklekujе,
če le more, pridiguje,
če podobico dobi,
jo poljublja in časti.

Janez Cmok je vse to gledal
in sosedom je povedal:
»Janez kaže že sedaj,
kaj iz njega bo nekdanj«.

On je rojen za gospoda
on čast svojega bo roda,
on bo knjige v roke vzel
in bo sveto mašo pel.

Dva postopača.

»Janez, Boga zahvali, da imaš še
zdrave noge, da greš vsaj delu lahko izpod
nog...«

»Ali si že slišala, da je umrl Lojze?«
»Jezes, na! Ali res. Zato ga na tako
redke čase vidim.«

Ljubljanci smo tapce,
vsak ima nas za norce,
lani imeli smo Arabce,
letos pa zamorce.

JANEZ NEPOMUK:

Sprehodi 'pod Rožnikom.

Pred menoi se razprostira panorama
Ljubljane. Skozi zelene šaluzije dreves se
mi svetijo tam v dalji strehe hiš. Vse so
mastne in lene, kakor kača belica, ko se
izmota izpod nizkega grmičja in se zlekne
na solnčen porobek kraj ceste. Nad me-
stom plava dolgčas in skoro potuhnjena ti-
šina. Soparica se spuščča na zvonike ko-
šatih cerkva, ki stojijo tam kakor debe-
lušni kanoniki.

Po vijugasti poti prihajata dva dečka
Ozreta se okrog sebe in manjši potegne iz
žepa dve cigareti. Prižgeta ju in vlečeta z
vso silo dim v slabotna prsa. Drugošolca
najbrže. Puhata oblacke dima iz sebe in se
neprestano ozirata okrog, če jima ni na sle-
di profesor. Oba sta bledikasta in vsa sla-
botna. Toda kadita vseeno. Kako dolgo
bosta še kadila dečka?

Človeku se stori inako, če opazuje s
pozornim očesom to najnovejšo genera-
cijo. Brez ognja v očeh, brez razmaha,
brez razposajenih besed, brez življenja.
Plašne oči in bledica na obrazu.

Včasih nismo bili taki. Iz dalje mi pri-
hajajo spomini na ona lepa dolenjska leta.
Po beli cesti je prepevala gruča mladih,
veselih študentov. Bilo je vse namešano:
gimnazijcev je bilo največ. Celo gručo pa
je vodil visok fant, ki je prišel na počitnice
iz daljnj'e Prage. Ta je bil duša vseh štu-

dentov. Govoril je veliko in možato — po dolenjsko. Punice je osvajal s čudovito spretnostjo in trdnjave so padale, da je bilo veselje. Nam je bilo po volji, da imamo takega vodnika. Ponosni smo bili nanj in romali bi z njim, pa če bi rekel, ga gremo v deveto deželo.

»Veselico bomo napravili,« nam je rekel visoki vodnik.

»Jo pa bomo,« smo odgovorili.

Veliko zaupanje smo imeli v svojega vodnika, zakaj nikdar se ni izkazal za slabega. In takega vodnika smo hoteli tudi imeti, zakaj v nas vseh je bila sila in mlada moč, ki se je razvijala. Kakor hitro bi videli, da jo je vodnik zavozil, bi pa padla v naša srca malodušnost, ki bi jo bilo težko izgnati. Kakor hitro je rekel, da bomo napravili veselico, pri kateri bomo vprizorili tudi igro, smo že računali, kolik bo naš dobiček, ki ga bomo dali v bodočo izobraževalno knjižnico. Nobenemu izmed nas ni niti na misel prišlo, da se nam bo veselica pokazala. In se res ni. Zakaj ne? Zato, ker je bila vsa naša volja in moč koncentrirana v misli, ki se je pofočila v vodnikovi glavi. Fant je bil rojen vojskovodja.

Tista veselica je bila nekaj izrednega. Posebno, ker je bila nje glavna točka igra. Vojskovodja si je izbral veseloigro »V Ljubljano jo dajmo«.

Takoj so se začele skrbí, na katere se nismo niti spomnili, ko smo sklenili, da vprizorimo igro. Toda vojskovodja je imel močno roko, močne so bile naše roke. Skrbí so se množile, toda spotoma smo jih razvozljali. Igra, ki smo jo hoteli vprizoriti, je imela troje ženskih ulog. Dvoje izmed njih smo hitro razdelili dvema našima prijateljicama — učiteljicama, ki sta ju takoj sprejeli. Za tretjo žensko ulogo je bil križ. Nobene pripravne puncé ni bilo zanj. Vojskovodja je bil v prvi zadregi, pa ne dolgo: »Če ne bo šlo drugače, boš pa ti igral Nežo, Lojze!« je ukazal in prijatelj Lojze, počasen fant kakor žalostni del rožnega venca, se je moral udati v svojo usodo. »Če ne bomo med tem časom dobili druge moči, boš igral ti Nežo,« je dejal poveljnik in Lojze je bil pripravljen.

Začeli smo se učiti vsak svojo ulogo in v par dneh smo jo znali, da je bilo kaj.

Veselico smo hoteli napraviti v mirni dolenjski vasi pri tamošnjem gostilničarju naprednjaku, ki nam je šel v vsakem oziru na roko. Ko smo svoje uloge znali, je vojskovodja sklenil, da napravimo v sosednji vasi preizkušnjo, ki pa nam jo je ondotni župnik v svoji debeli dobrohotnosti prepovedal. Bogve, zakaj. Morda zato, da mu ne bi prišle skomine, ker smo bili mladi

čvrsti fantje, in on je imel fante rad, zelo rad, bog mu grehe odpusti. Preizkušnjo smo morali napraviti tam, kjer glavno igro.

In začelo se je delo. Študentje smo napravili vse sami, prav vse sami, pod dobrim vodstvom razumnega vojskovodje in naših ljubkih pomagalk. Postavili smo oder, napravili kulise, dvignili smo mlaje in osebno razpošiljali vstopnice za veselico.

Kake tri dni pred veselico, je prišla iz Ljubljane vesela vest, da nam postreže v tretji ženski ulogi članica deželnega gledališča. Sedaj je že dávno v grobu, bog ji daj nebesa! To je bila za nas vesela novica, zakaj naš Lojze je bil silno nerodna »Neža« za oder, kljub temu, da je znal svojo ulogo izvrstno. Obračal se je na deskah kakor star mežnar pred oltarjem. Vojskovodja mu je vzel ulogo »Neže« in mu je podaril ulogo »kmeta«. Pri tej ulogi se je bilo treba robato in nerodno obnašati in spregovoriti dve besedi, če se ne motim. To je bila torej za prijatelja Lojzeta uloga, kakor za nalašč.

Prišel je dan veselice. Z dopoldanskim vlakom se je pripeljala iz Ljubljane članica dež. gledališča in mi smo jo sprejeli v svojo sredo z vsem spoštovanjem. Tu pa nam je možakarica — strela iz jasnega neba! — povedala, da ne zna uloge Neže. Pregledala je malo knjižico »Dram. družstva«, v kateri je bila igra in nam je rekla, da bo že šlo s suflerjevo pomočjo.

Popoldne se je nabrala veliko gledalcev in veselo smo si meli roke in v duhu preštevali dobiček.

Začeli smo takoj z igro. Ljudje doli pred odrom so debelo gledali, mi na odru smo se potili. Z velikanskimi koraki je meril sobo »oče« in pridigoval. Bil je siguren in moško je držal roke v irhastih hlačah. Ko pa je nastopila »Neža«, se mu je nenadoma zmešala cela štréna. Ker ni »Neža« — igralka iz Ljubljane — slišala različno suflerja, si nj znala drugače pomagati kot z jokom. Ta jok pa je spravil popolnoma s tja junaškega »očeta«, ki ni vedel, kaj bi začel. Še sedaj ga dobro vidim, Jožeta, kako se praska za ušesi in mrmra »hm, hm,« in »ja, ja«. Ko je vojskovodja za kulisami videl in spoznal celi kočljivi položaj, je takoj sprevidel, da je najboljše, če »Nežo« pokliče z odra. Poklical jo je in s tem rešil celo igro. Takrat smo spoznali skrivnost, da je tretja ženska uloga pri tej igri peto kolo pri vozu in da bi čisto lahko izhajali brez nje. Igra se je nam torej posrečila, kar smo brali na zadovoljnih obrazih gledalcev.

V slučaju grško-turške vojne ostanje Bolgarska nevtralna.

